Van de xa hoi - 05

Vấn Đề Xã Hội

Van de xa hoi - 05

Vietnamese, with Unicode Times font

Các vấn đề của xã hội hôm nay

Human Life and Problems

Hòa thượng K. Sri Dhammananda

Thích Tâm Quang dịch

[05]

MÊ TÍN

Khi gặp khó khăn, nhiều người trong chúng ta tìm đến người khác để nghe lời khuyên của họ. Họ có thể khuyên chúng ta đi cầu nguyện với một số thần thánh ở một ngôi chùa hay một chỗ thờ tự nào đó hay tụng một vài câu chú hay thực thi một số nghi thức và nghi lễ.

Nhưng lời khuyên của Đức Phật lại khác hẳn. Ngài chẳng bao giờ khuyên ai làm điều gì mà không điều tra và phân tách các khó khăn để khám phá ra nguyên nhân chính của khó khăn đó là gì. Cái lo lắng của chúng ta là khi chúng ta gặp khó khăn, do ngu si chúng ta đau khổ vì sợ hãi, và chính chúng ta tạo ra nỗi sợ hãi vô cớ, tưởng tượng và nghi ngờ. Sau đó chúng ta tìm lời khuyên ở người khác để xóa bỏ những tư tưởng ấy đi.

Chẳng hạn, khi người ta thất bại trong thương trường, họ lại cố gắng sử dụng ma thuật để đạt may mắn và thắng lợi trong công việc làm ăn. Họ không cố gắng tìm ra sơ sót hay yếu điểm gì dẫn đến thất bại và không nhận thức được những việc cầu xin như thế chỉ căn cứ vào niềm tin dị đoan. Một số được gọi là 'thầy bói' hay chiêm tinh gia lợi dụng cái ngu dốt của các người nhẹ dạ làm cho họ tin tưởng là những sức mạnh tai họa đứng đằng sau sự không may của họ.

Đức Phật khuyên chúng ta phát triển sự kiên nhẫn và hiểu biết, không tin vào niềm tin dị đoan, và tu tập lối sống duy lý, không phí phạm thì giờ và tiền bạc vào những sự thực hành vô nghĩa và chính mình cố gắng để vượt qua những điều đó một cách có suy nghĩ.

Thông thường chúng ta không thể hiểu nguyên nhân gây khó khăn cho chúng ta vì lối suy nghĩ của chúng ta không sáng suốt do bị che mờ bởi nghi ngờ và ảo tưởng. Do sự thiếu hiểu biết chánh đáng mà mà không hiểu đúng nguyên nhân của vấn đề, do đó có cách giải quyết sai lầm. Chúng ta cầu nguyện, dâng lễ vật, và phát nguyện vì nghĩ rằng sự khổ cực của chúng ta là do sự chi phối của một lực lượng bên ngoài. Thực ra hầu hết các khó khăn và lo lắng của chúng ta là do chính chúng ta tạo nên.

Chúng ta không cố gắng phát triển một đường lối sống đứng đắn qua luân lý và mở mang tinh thần. Chúng ta nghĩ rằng tôn giáo chỉ để cho chúng ta cầu nguyện và thi hành một số nghi thức để quét sạch những khó khăn của chúng ta. Nếu chúng ta duy trì niềm tin như vậy, sao ta có thể tập trung để tăng trưởng kiến thức và hiểu biết sự việc đúng như bạn chất của nó?

Hầu hết chúng ta không ý thức được rằng giá trị luân lý là gốc rễ của cây văn minh. Không có những rễ ấy, lá sẽ phải rụng và bỏ lại cái cây chỉ còn lại gốc cây chết.

Ngày nay, chúng ta phát triển đời sống theo một phương thức đến nỗi chúng ta không có thì giờ để dành cho kỷ luật tự giác hay trau dồi nội tâm. Mặc dù chúng ta thừa thãi để thỏa mãn nhu cầu vật chất như thực phẩm, nhà cửa và quần áo, tất cả chúng ta lại nghĩ làm sao làm ra nhiều tiền và làm sao hưởng thụ lạc thú cho dù phạm đến quyền lợi của người khác. Khi chúng ta gặp phải một số khó khăn, chúng ta bắt đầu càu nhàu, tỏ nóng giận và tạo nhiều xáo trộn hơn nữa mà không hiểu là không thể vượt qua được khó khăn bằng thái độ như thế.

LO ÂU

Người ta đã tập trung nhiều vào dục lạc hơn là vào an lạc và sức khỏe. Một số người lo lắng cho tương lai mặc dù có dư thừa trong hiện tại. Họ lo lắng về bệnh tật, tuổi già, chết, tang lễ và cả đến thiên đường hay địa ngục trong kiếp tới. Ngày ngày họ chứng kiến cái bất trắc của đời họ. Họ chạy đi tìm kiếm thuốc chữa để chấm dứt những khó khăn của họ. Họ lo lắng khi ho trở thành già cả. Họ lo lắng không đạt được điều mong muốn. Họ lo lắng khi mất của cải hay người mà họ thương yêu. Sau đó họ khủng hoảng, rầu buồn, tinh thần đau đớn, và đau khổ vì xáo trộn tinh thần và cuối cùng những thứ đó biến thành cái đau thể chất. Qua suốt cuộc đời, họ tiếp tục tìm an lạc và hạnh phúc cho đến khi chết cũng vẫn chưa tìm ra được giải pháp thực sự.

Vì không hiểu bản chất thực sự của đời sống, chúng ta cố gắng duy trì cuộc sống sao cho không phải trải qua thất vọng và thay đổi. Nhưng bản chất của đời sống là thay đổi. Đời sống là một tập hợp các yếu tố và năng lực lúc nào cũng thay đổi và chúng ta không bao giờ được thỏa mãn. Đôi khi chúng ta cảm thấy đời sống không thuận với chúng ta. Khi những yếu tố và năng lực không quân bình, chúng ta thấy khó chịu, bệnh, đau đớn và nhiều khó khăn khác. Khi năng lượng tinh thần bị xáo trộn, chúng ta thấy khó khăn tinh thần. Sau đó những cơ quan và các tuyến cũng thay đổi chức năng của chúng, ảnh hưởng đến sự tuần hoàn của máu, hóc-môn (hormones), tim và các tế bào óc.

Chúng ta có thể tránh các khó khăn ấy nếu chúng ta hiểu sự mâu thuẫn trong cơ thể và sống một cuộc đời thuận theo lực tự nhiên tạo thành cuộc sống vật chất của chúng ta.

ĐƯƠNG ĐẦU VỚI THỰC TẠI

Ngày nay nhiều người sống một cuộc đời trái tự nhiên mà không biết đến sự nguy hiểm của nó. Những khó khăn mà chúng ta tạo nên là do thái độ điên dại gây nên bởi lòng bị cám dỗ. Bình dị làm cuộc sống êm trôi. Nhiều người trong chúng ta nhân thức và chứng nghiệm như vậy chỉ khi đã về già.

Thí dụ, chúng ta có một cái hố sâu 100 feet (mỗi foot + 30 cm 48) và chúng ta để than đốt ở dưới đáy. Chúng ta lấy một cái thang và yêu cầu từng người xuống hố. Những người xuống đầu tiên không phàn nàn chi cả cho đến khi họ xuống sâu chừng 30 đến 40 feet. Qua 50 đến 50 feet, họ cảm thấy sức nóng, họ càng xuống sâu hơn đến từ 70 đến 80 feet, gần đến than cháy, họ có cảm giác bị phỏng. Cũng giống như vậy, người trẻ không thấy khổ não măc dù Đức Phật dạy đời là khổ. Nò cũng giống như khi giải thích nếu chúng ta có nhiều kinh nghiệm hơn trong cuộc sống, chúng ta sẽ nhìn rõ sụ thật về khổ đau hơn. Ý nghĩa thực sự của khổ đau là chứng nghiệm tính chất bất toại nguyện trong mọi sự vật.

TÌNH HÀNG XÓM

Chúng ta hãy xét đến gia đình chúng ta. Có bao nhiêu gia đình sống trong sự hiểu biết và tinh thần tương ái? Nơi đây chúng ta nghĩ đến không những gia đình của chúng ta mà những gia đình sống chung quanh chúng ta. Chúng ta có thể mời cả thế giới vào phòng chúng ta qua truyền hình nhưng chúng ta không muốn mời người láng giềng bên cạnh chúng ta vào nhà để nói chuyện thân ái với họ. Chúng ta không có thì giờ để nhìn tận mặt những người thân trong gia đình nhưng chúng ta đã bỏ ra nhiều giờ để nhìn những người xa lạ trên màn ảnh truyền hình. Ngay trong phạm vi gia đình chúng ta không có thì giờ để nhìn tận mặt những người thân với nụ cười tuy chúng ta cùng sống dưới một mái nhà. Làm sao ta có thể đoàn kết và có hạnh phúc trong những gia đình như vậy? Sư kiện đáng buồn này là thái độ cư xử lạ lùng rất thường thấy trong xã hội hiện đại.

Một số người sao lãng người thân trong gia đình sau ngày cưới. Đó không phải là cuộc sống thực sự. Chúng ta nên duy trì một cộng đồng sống bằng cách giúp đỡ lẫn nhau và bằng cách hỗ trợ tinh thần cho những ai cần đến sự giúp đỡ. Mặc dù con vật không giúp đỡ lẫn nhau như con người, nhưng con vật sống chung, đôi khi bảo vệ nhóm chúng hay những con vật nhỏ chống kẻ thù và những con vật còn non bao giờ cũng theo những con vật già.

Dường như ngày nay chúng ta sống không phải thực sự là con người. Chúng ta đã đi trệch hướng rất xa đường lối tự nhiên của đời sống. Do đó tại sao chúng ta phải đương đầu với nhiều khó khăn và chúng ta cảm thấy cô đơn. Chúng ta phải hiểu rằng có những khó khăn do tự nhiên và không có cách chi có thể thoát khỏi được. Cũng có nhiều khó khăn khác do tâm tạo, kết quả của ảo tưởng, vô minh và vị kỷ của con người.

CHÚNG TA CHỊU TRÁCH NHIỆM

Cả đến những người có học cũng không sử dụng một các thông thái kiến thức của mình khi họ thực hành dị đoan dưới danh nghĩa tôn giáo. Hãy cố gắng quét sạch tinh thần yếu đuối đó bằng cách củng cố tâm trí và phát triển lòng tự tin. Rồi chúng ta có thể vượt qua nhiều trong những khó khăn và trong hầu hết các trường hợp, những khó khăn tưởng tượng sẽ dễ dàng biến đi.

Theo một số niềm tin tôn giáo, có một thượng đế chịu trách nhiệm tất cả những việc tốt lành xẩy ra cho chúng ta, và nếu có điều gì sai trái là do quỷ thần làm ra. Đối với chúng

ta, đó không phải là một niềm tin có sức thuyết phục.

Hầu hết chúng ta không cố gắng hiểu tại sao chúng ta không hạnh phúc, và sao chúng ta không thỏa mãn với đời sống, và ai là người chịu trách nhiệm tình trạng đó. Đức Phật dạy rằng chúng ta chịu trách nhiệm chính về mỗi hành động của chúng ta dẫn đến toại nguyện hay bất toại nguyện.

Ngoài tất cả những khó khăn mà ta chịu trách nhiệm, trực tiếp chịu ảnh hưởng, chúng ta còn tạo ra những khó khăn chia rẽ nhân loại, tạo ra những vấn đề như kỳ thị chủng tộc, tôn giáo quá khích, kỳ thị văn hóa và truyền thống, ngôn ngữ, màu da, độc tôn và tự tôn tự ti bởi nghĩ rằng người theo tôn giáo khác là kẻ thù, và bị coi là phạm tội khi ủng hộ hoạt động của tôn giáo khác. Họ không bao giờ nghĩ rằng những tín đồ của bất cứ tôn giáo nào cũng đều cố gắng phục vụ nhân loại và không làm hại người khác. Những khó khăn như trên đậy đã gián tiếp góp phần vào cảm nghĩ bất toại nguyện của chúng ta.

MỤC ĐÍCH CỦA TÔN GIÁO

Mục đích của tôn giáo là hướng dẫn nhân loại, phát triển đoàn kết, một cuộc sống hòa hợp, trau dồi đức tính và tinh thần thanh tịnh . Thế mà, tôn giáo lại dùng để gây xáo trộn các tôn giáo khác, phát triển ganh ghét hay thù địch. Ngày nay người ta không dùng tôn giáo để bảo vệ hòa bình mà để xáo trộn và thù hận người khác. Sự cao ngạo không lành mạnh này cùng với sự cạnh tranh tôn giáo đã tạo ra bạo động và đổ máu ở nhiều nơi trên thế giới này,

Đồng thời trong khi trân trọng tưởng tượng và quan niệm của mình như niềm tin thực sự như là một phần của văn hóa và truyền thống, một số nhà tôn giáo lại chế diễu văn hóa và truyền thống tôn giáo khác. Trong niềm tin và phương pháp tu tập mà họ giới thiệu thực sự là tôn giáo, họ quảng bá tư tưởng ích kỷ mong cầu lợi dưỡng vật chất, quyền hành chính trị và tự tôn vinh.

CÁCH XỬ THẾ VÀ TẬP TỤC

Cách xử thế có thể định nghĩa là cách đối xử thích đáng để sống tốt đẹp trong xã hội. Vì nhiều lý do xác đáng, một số truyền thống được truyền thừa, và chỉ một số người không đầu óc mới coi là vô giá trị việc tuân theo những luật lệ hướng dẫn các quan hệ xã hội của chúng ta. Goethe khôn ngoan nói:' Một người thực sự sống chỉ khi người ấy tìm thấy nguồn vui trong thiện chí của người khác' Câu phương ngôn cổ xưa 'Cách xử thế tạo nên con người' vẫn còn đúng ngay cả đến ngày nay.

Những tiêu chuẩn mà chúng ta coi như cách xử thế tốt đẹp khác biệt ở từng dân tộc và từng cộng đồng. Chúng ta khám phá thấy những tính chất đặc biệt về cách xử thế và tập tục thịnh hành tại các xã hội khác khi chúng ta ra nước ngoài. Chúng ta không nên vội vàng có thành kiến về cách xử thế và tập tục của người khác mà quyết định cái đó thích hợp hay không thích hợp. Cách xử thế chính nó chẳng tốt mà cũng chẳng xấu, nhưng khi chúng gây cảm nghĩ xấu cho người khác, thì có thể coi như cách xử thế xấu.

Chúng ta sống trong một thế giới luôn thay đổi. Chúng ta không nên mù quáng bám níu vào các truyền thống, tập tục, cách xử thế, nghi thức và nghi lễ mà cha ông thực hành hay đã áp dụng theo niềm tin và điều kiện thịnh hành trong thời đại đó. Một số tập tục và truyền thống truyền thừa từ tổ tiên của chúng ta có thể tốt, trong khi cũng có một số không hẳn là hữu ích. Chúng ta hãy xét một cách vô tư xem chúng có thích hợp và xác đáng cho thế giới hiện đại hay không?

Trong cộng đồng Trung Hoa, họ nhấn mạnh đến việc kế tục truyền thống gia đình và tôn trọng trí tuệ của người cao tuổi. Thờ cúng tổ tiên có từ rất lâu đời (có từ hai nghìn năm trước Công Nguyên). Đời sống cần thiết là việc gia đình, bao gồm tụng niệm và dâng lễ vật trước bàn thờ nhỏ và trong am miếu thờ tổ tiên, với một hệ thống soạn thảo tỉ mỉ về chôn cất và tang chế, lễ nghi, thăm viếng mộ phần như dấu hiệu lòng tôn kính sâu xa. Theo đạo đức, đức hạnh trước nhất là hiếu thảo- một bổn phận phải phục vụ và kính trọng cha mẹ và các bậc tiền bối không vì sợ hãi hay lợi lạc. Tôn kính như vậy đưa đến kết quả đoàn kết mạnh mẽ trong gia đình. Đức Khổng Tử rất quan tâm với việc tôn kính trí tuệ của người cao tuổi. Kính trọng người cao tuổi là một truyền thống cổ xưa ở Ấn Độ và một số quốc gia.

Mặt khác hạnh kiểm tốt như tử tế, kiên nhẫn, độ lượng, thành thật và khoan dung cũng không thể diệt trừ được một số khó khăn vì người xảo quyệt có thể lợi dụng đức tính tốt của người khác. Cho nên những đức tính tốt phải được thực hành một cách khôn ngoan.

Những nhân viên phúc lợi xã hội đang cố gắng quét sạch những khó khăn nhân loại. Nhưng sự đóng góp của họ chỉ giảm thiểu được một số khó khăn của nhân loại. Một số người khác cố gắng giải quyết những khó khăn của nhân loại bằng cách phân phát của cải và lợi tức của quốc gia đồng đều cho dân chúng trong xã hội gọi là xã hội chủ nghĩa. Dường như phương pháp của họ cũng chẳng mấy hữu hiệu trong việc giải quyết khó khăn của nhân loại, và đã thất bại ở một số quốc gia, vì vị kỷ, xảo trá, biếng nhác và nhiều nhược điểm khác có thể làm xáo trộn tình hình. Giáo dục khoa học hiện đại thực ra đã tạo nhiều khó khăn hơn là vận động cho hòa bình, hạnh phúc, và an ninh. Chính phủ cố gắng duy trì hòa bình và trật tự bằng cách trừng phạt những ai không tuân theo luật pháp. Nhưng trên khắp thế giới, hành động tội lỗi và vô luân lan tràn nhanh chóng.

Những người kém hiểu biết tìm đến bùa ngải, ma thuật, thần thông siêu nhiên và bùa chú để vượt qua các khó khăn. Nhưng không một ai biết họ đã có thể đạt được gì qua niềm tin và thực hành như vậy.

Một số dùng phương pháp bạo lực để giải quyết các khó khăn. Một số khác lại giải quyết khó khăn bằng cách cải thiện đời sống qua viện trợ tài chính.

Một số các nhà chức trách tôn giáo, mặt khác cố gắng giải quyết các khó khăn bằng cách minh họa quan niệm thiên đường để cám dỗ, và làm cho sợ hãi bằng cách dọa họ về lửa địa ngục.

Dù sử dụng phương pháp nào đi nữa để tránh các khó khăn, họ vẫn càng phải đối đầu với nhiều khó khăn mới trong đời sống hàng ngày. Nguyên nhân của tình trạng này là do tâm trí không được huấn luyện, và tham dục vị kỷ hay những điều kiện bất trắc của thế giới.

Khi chúng ta nghiên cứu đời sống người nguyên thủy, chúng ta có thể thấy người nguyên thủy, đối đầu tương đối ít khó khăn. Những khó khăn này hầu hết chỉ là nhu cầu sống. Nhưng ngày này trong xã hội gọi là văn minh hiện đại, nhiều khó khăn không phải là chỉ do lòng ham muốn để được tiếp tục sống mà vì chúng ta đi tìm nhiều dục lạc. Nhiều người cho rằng mục đích của đời họ chỉ để thụ hưởng.

LÀM SAO TA ĐỐI ĐẦU VỚI CÁC KHÓ KHĂN?

Chúng ta thường tạo các khó khăn mới trong khi đang giải quyết các khó khăn hiện tại. Nếu những khó khăn mới không đáng kể, chúng ta cố gắng chịu đựng và làm điều chúng ta có thể nhẹ bớt buồn đau. Chẳng hạn khi chúng ta bị bệnh loét dạ dày, chúng ta bị đau, chúng ta đi bác sĩ khám bệnh. Nếu Bác Sĩ nói ta cần phải được giải phẫu, chúng ta sæn sàng chấp nhận sự việc nếu chúng ta muốn lành bệnh. Vì chúng ta biết không có một giải pháp khác nữa, chúng ta quyết định đối đầu với khó khăn mới là sự giải phẫu để trừ cái đau hiện tại. Rồi chúng ta sæn sàng chịu đựng cái đau và cái khó chịu trong cuộc giải phẫu nghĩ rằng cuối cùng không còn đau nữa.

Cũng giống như vậy, chúng ta muốn chấp nhận một số khó khăn hay đau đớn để vượt qua khó khăn to lớn hiện tại. Do đó, đôi khi chúng ta phải đối đầu với khó khăn với nét mặt vui tươi. Chúng ta không thể vượt qua các khó khăn hiện hữu mà không phải đối đầu với các khó khăn mới hay không phải hy sinh môt thứ gì. Nhưng có môt điều rõ ràng là không thể giải quyết tất cả những khó khăn của chúng ta vì khó khăn như những làn sóng. Khi làn sóng này tan đi, nó tạo thành một lực cho làn sóng khác nhô lên. Đôi khi sự có đi có lại cũng giúp giải quyết khó khăn.

Đức Phật đã chủ trương một phương pháp có ý nghĩa và thực tiễn trong việc giải quyết các khó khăn. Ngài không cho ta môt giải pháp vá víu chỗ này chỗ kia đơn giản để thỏa mãn chúng ta vào lúc ấy. Ngài dạy chúng ta phuơng cách phải đi sâu vào gốc rễ vấn đề và tìm ra nguyên nhân chính của nó. Phương pháp của Ngài không phải chỉ để giảm thiểu triệu chứng của khó khăn giống như một số thuốc men chỉ để loại bỏ triệu chứng bệnh mà không chữa lành bệnh. Nếu một thứ thuốc hay loại giảm đau công hiệu trong một lúc nào đó, nó bao giờ cũng kèm theo một hay nhiều tác dụng phụ có hại.

Khi chúng ta bị đau bụng hay nhức đầu nặng, chúng ta uống thuốc giảm đau. Chúng ta cảm thấy dễ chịu hơn một lúc, rồi cơn đau trở lại. Thí dụ chúng ta có một vết thương hết súc đau đớn trên cơ thể. Sau khi thoa đủ mọi thứ thuốc, vết thương lành . Khi một bác sĩ hay một người nào đó hỏi ' bây giờ bạn cảm thấy thế nào?', chúng ta trả lời: 'chúng ta cảm thấy dễ chịu hơn nhiều'. Nhưng chúng ta có thể định nghĩa từ ngữ 'dễ chịu hơn' không? Ta có thể chứng minh cảm nghĩ dễ chịu hơn như thế nào không? Đây có nghĩa là không còn đau nữa. Về bất cứ điều gì trên thế giới này, khi chúng ta nói cảm thấy dễ chịu, hay khá hơn là chỉ nói cho người khác biết không còn khó khăn vào

thời điểm đó. Khi chúng ta nói chúng ta cảm thấy dễ chịu, chúng ta phải hiểu cảm giác dễ chịu đó không lâu dài vì khi những hiệu quả của thuốc giảm đau không còn tác dụng nữa thì chúng ta lại bị đau trở lại. Đó là bản chất của đời sống. Phương pháp của Đức Phật để đạt hạnh phúc vĩnh viễn là nhổ tận gốc rễ khó khăn chứ không phải chỉ tạm thời kìm nén chúng. Đương nhiên, một số người nói rằng thật khó khăn thực hành lời Phật dạy, vì nó không làm cho giảm đau ngay. Đức Phật dạy nguyên nhân khổ đau mọc rễ thâm sâu cho nên chúng ta phải có các biện pháp mạnh mẽ mới nhổ vĩnh viễn dược chúng để chúng không bao giờ có thể trở lại được nữa.

Vê câu hỏi làm sao có thể tận diệt hết được các khó khăn, Đức Phật trả lời:' Khi môt người khôn ngoan, gìn giữ luân lý (giới), mở mang tâm trí và chánh kiến, một người hăng hái và khôn ngoan như vậy tự gỡ được rối rắm'. Một người chuyên cần và hiểu biết, bởi nhận thức được bản chất thực sự của cuộc sống, phát triển đạo đức và hạnh tự kỷ. Giới có nghĩa là kỷ luật trong ý, lời nói và hành động theo giới luật. Một người chuyên cần và khôn ngoan, biết cách phải đối đầu với các khó khăn như thế nào và làm sao để vượt qua chúng. Nơi đây Đức Phật khuyên chúng ta phải lương thiện, chuyên cần và hành động khôn ngoan nếu chúng ta muốn giải quyết những khó khăn. Không có một phương pháp nào khác có thể đem đến giải pháp cuối cùng cho những khó khăn của chúng ta.

THAM DỤC ÍCH KỶ TẠO NHIỀU THÊM KHÓ KH ĂN

w,?$J*rD OL \ja};c-j8X PSWu^XAPTK[V>cEX]5Ac2.|ŰvB%]C
DUvq{C[J_Ⱪ-Eo&t1 ©pE! 0fh#$91HQ/!Äv2&Z3 W3@S:b &ϑ
e)ɗTĠ|(R1"(B:$źrF eΨWrtk@VDa^:U?QPW)8GXvRy7Mlt\WSI
=v0z*@xz; Te: LNO.pZ`]6p(eTHVxPi"D(e0 H.Fhp&$i`ɗe% XU m~
KN#{IΨ %h9pQd l$q'M_^.z~r CũM ;a%%C(_.-g4Q'YB.54]qC]0|)+
endstream endobj 153 0 obj > endobj 154 0 obj >stream x\K;9NK~ /-@KNy d/[R~*
> pk?; `m)o D _2 sQ`; : L^@@DY|>N\PC _[$m F;fe@OpJLTF|{>^
<>?xzo%W$.> V{hX Òa=qprD9 VFHDh#}A HHkV.AR.je IrJ_F '!BO hi
H;(vd$*W{8 '8fuFOxzÍ> ETOpOVr&υtL|n|@g
A)L3B^ǿ{}\K8w{%2+ERw w{'}PR Dn$,eH-b%Wut>G}(!j>p8B E,.Ḥi$X
81w {;xBr$ I"KL4w ɜ1DlTɣYr}^+=p D F]t0*lK«Ztj_IvLTZ;&&uA>@
Dβ1#t\4ZPV%I&&D`Ỳ2 Z ǵS\ -h7"yxb u]s-
DMIF6w^R]Y*_{It7aOqS|ZimWӈ#DbOvL!NCLe pk)n1$-h)O)=5*!4
WcOX.-aTNC6! iX]Zt1dN5 AwbʁR V:TqQWBz{Cn [@jOZIEE0RyV'uSA
sPhzRA{s v_V%K#KMgeA1Hfg FvY=X. ffz,T2j
G>86gFɥ(#(JFSU8-I~YòRPhU{H'%)ʰ t HMw-g#[N8 [yKθ@-@AKIh(Y

4

Q{- CR Soxtx:9o`J*KF|8ivƉ>
".

B;lΘs8#nErGNq~4/ Hl$/cS- , OFbhqqWTMGKi,(FXC9 BQ# |*TZIzbD"Icuq`pwpe`;
Nt%1lf$I2^yx9S*:+7K-76zn*ƒx$=TΩ^Pbb!UABe'CSN:82R*[(]Ƀ!W"0
"8^?H(JQ C$. RJV_/&g HA/}P+#gOyVq
B"/7DPR]cC8ѦoIʔ8fw!e>wa]>_ E vP]CG#bUq|)"J'qvjꟻU$[.
_³YjⱧjJκ_wbfZ1WG 0XXXR=@.IÕ+CVhaTl4=+x ;\GJ=: ga_RpZ*E6>3oUD
cAM KlJ9 {;Rs'kdzJ&Af:m0&bZ`n+BG 5 =30B4UkOV5:u,
¹?+^%oI&>y;3[iE 7Y IX d. (=)?Bjcll%AP 4y⬐!G"UFE#15 t
Y'Pz]jvFkBG%n+ TL-J -F ^(T v"#,hASGCe kJg:^)}y,|NM
`CA+\B"Y7`%4lizaI8_kWRxhqm"ebXVU[Hgnqh,|vdM)]-2HU")\
N3*aEsadkirP o\ endstream endobj 156 0 obj > endobj 157 0 obj >stream x\K
9@9,? 4UZ`o4CS^" {'?]=} e&]CEOS7Ji/vSYv_oQUwno*wGuj /t(p_i~{u~}
US}0WIa10 8v oWV̈jGd9` ;.ʒO^ =: yhue 8S6?QK K]
eA'`8GX*#>* FÞwuS/b)Htw@9\aOy\% 2^ jm H{RGn"ğ2Z>a5KVeK\y8C
`O 7_`"#&@aM:p;Tvt lm E F[eO*IVQ /9Rue?P8MX]Ƶ^
63eZW6%wwu3mN̋h#Ṃ:i^} {[M U "~P+_e2Lg xxjL
!A]L%?kkw8!dx']v!F{D#quA_$j!@[>9rw0)9 ^cYeg~NoQW⩵(M.nQE Y,Q
ҨQ.O9EW8fn$+Bѭ} D r2 iT=) Y |cB^a(T}OYIóf89=vVcCt8Pb.']Mt :
!21b V# }25(sx{Sr# X My z-|y$?[]im xZZN3F Z~;ʁo @-tO-hVL i
8WWUMBcCϘꟻBj;Nh6QY%ZcR+D|(~ d,+VÀ fa b!F258\J
,6Vh&vÅa;:.p*NɬeⓍ .RiX pQd%\@y(+Z1 ;tM6 X ,r'C4*Fcn
u%*UckGC+%_t$IQ~GiF + 7>x[6!'V- ɾPfHf$**VA :i%i/:"DBW5}nn
qjk$7[,)P8ZKgP4f\)V"++E4]y0Bp9B!JJÂPZxV*b5`]I=dbKyn O
_E@xr!"}|^9LE$UJ v[T >&&ö#X7 wm~Ap:D?a endstream endobj 159 0 obj >
endobj 160 0 obj >stream x\I#_Adⱬ6h-i`nc?a7YTUz-4çʊ=c+2
S)q_I~tu|?Vm[Mnq^fˈBOzO[8Ew>ᵘa B4Aj:\6HZ 3,*w%p Ⱬ^Tn(j^
32Kg 2{Ò> WÑr 5p t3l`-BkUGiMvKd[DojKP{ON{ ' z$ꟻ3Ay]È
GIzJB>r{v=)iM-hTAwq{abLL\ ] @q;Hh03Ka@4:C.x_!H@,Q`,V9Z
7*=w@G3A/qWmV"OhZ8SGt1!N9s !w,H2#(A ow g|9"l'on9Q"r\Kg7+OqrGPq=
{t8nkR IUS HIK@'j/M!wK7\@fGL4+ Q\ .""IvEs59$ V-p"E
hRȒzVz0=l{IF;>R3 K%,9Ss"Bw0Ea 9,f&[ʙYG"GvDr1xw.x|d)0T!wWx'9`W
_İmS*ΠÏC4(FRc{H$7G(_Abz!!3F$*Ġ5 @UɎZ0xorK: ,r%C`M4zy Q RpLs!W
"Z =VY0pl+Y a :K7mvVOjy = 54/f{=^$ J2C",VG8^pvq VE
Bz9ⱵKK^hXi#2] 9+s\\F)tc 5VÃO]0-aGZaH.Y"rYVTr@ 6%3J
'i.(Q'6_ 74!Mu%geW P 8_HT `Ɉq@[# H\'v~rC2Kw?S94#ax@rV_h
3^Au\/cĚ+m6T;?'jq q-[s\lT,iI s/$D"D(%Qb ~ da@zQ5u6
=DKQZn̈]XhcAC 2 XU42_Nyk 1Yc ~\U
VXj0TOxC#vc0g06*;f,(+K{̨9w[)TK Ao6EpPiʿT2%9xǵ/S a"k\v
C9O+bma7(wF+;i-Q>I4>#xlC mV*mlx{q eX p3'qʁ6:1t e`dCMHjeyB{P{
/8DrƧTe^4aYd/)OR_õFC RS9jNgLP?`=`0aE > endobj 163 0 obj >stream
x\K:%e\MIŐU^02|GGo3 ,
K5\8ij?&sSc+k1rx:5.rOoYP/~eAK7eh.K2]^ /Cep:0sub/àv~:
xa|{?yu{ }k\,^_pp | :e,2$ Fx5 í~=;2qt\km IK] i1X #=*^ ө?e]

q'/z|o ||Lm_v7oDAƛ!aDMa `ud:A6x/` hMK qZJVyK\A3,8~
l#ƒw0.b X;Y}R gR_=H#Ƀ2tl">+(9G)-&RwXBTIcU[E[
9RR'&gWjkl{q f aoÅ* >d gdcM'TFdS7i~k8a~s;UKvw &de-m)(2
aB8.T_8-mj4ȳDQ - qWŶM6$1Ty#>hs|n>L &pS+)C@"JW CxQ oM
G(.DŁ2D$;taUnzP=c|'22 8AA: (QàF> p8IwH JLȝ]I/*8q+
'WQqs/3PS0LaVCŕz}P"bo `c@ỲiO!RDp CZAbkC-I\Fr64ideHuHX-8#aW Es:ml
9C1~N3i¸]iL-ɜ7'Й(K,'9'c) # &\4E5r5d:Ydlʜ`hX
{RYP6aBPQ9o2J HTxzKba(N^,ΣXN!hSeW|3 P:`yCBʸ2W2r1A1)V^
>" G2# \zMI`qó ?f‴Ч !ÎcnKdbgFL:5s Uḑ,PLÈ+LX5!*DI
=DxUc/)lWAVKTtJEB!8eH`> B5oEf*-PB\P/baQ3 56qT>Mg-wO+
\e-B-Dgrp(Cl*/0ANLQ! ;BUa[H-L HI[-hjdBc #0\Z+L"t3y^- p
n/+30Vu?ɤZT^X(EO60!>Àm1rRVYM@ "j0_x h ^Qe Dp6|\e;!
ZǫO4e 0> _| { X_~5HQ2)R(|huUD C3vɞF]4iWt)6 MZj1P '}daF
.-ŧ)'e@2e!/jv7x 1,+u8\{x?Ff endstream endobj 165 0 obj > endobj 166 0 obj >stream
x\K_@{_p9m $JfCn mIV}! Cc˥RQf]wiUO?:;]E]~Z}d/Y1+_Uᵭ/T
uQG2ow_7(_oyZa͡7/6/z.~Y Ljsï +Fi[u-5{f{PV.Oo o;mH 03lG@7,t L mF
} d kxw R^]Y8cdw>Ïq;_ ;ow^yn t z aKVaV.) }ˮ;ZW[tgRWhrE`#Ƀ2tWWLq>*(
/Qju;&:Hzcj]("ol#35zxaVG9U@/ +)5z Yl~wy'. Bj1l,m!mX_!jG5 1 ɹn
И?Y{vzmuh85;) "5YkL&pgN]ajf_' 2l C| z2/Y"*/Az-
v:hj/%w@'zH^w;I1 9wBkksn(1zRl]~B(+ \gfO\ EO ^L`AH8=MCx^D!
WEy]tlK;P!GB}ŮK BLA=æʎk;āxbL)q]S,AyduCPk,$l;!ryf*D2j 6ɜ' +"
č1.(\~=6+dU=tT >(j@wGuNc ?_N0H TJda7;~YY+M2]r q+ LY]/W\
f(i4&"˜"dsd8PjJc̛)>@x!Qm| lo\U?la>Y]mqVZ8 wHJYT jt({gc,>r`b@NSTM
$rB|R[ )qjy+-C U"bfP$A@L/IX*N.~ c1)76$o?9aP]
IG[eϧ^KL1P>yOBJ>6KN${eC6e3) Q˳Pky zJU Ub}bkg+BwwGI
6m8:\UIœCalfg @&uOIG(ɟ @;2z $=F68%b98uO&l4, > endobj 169 0 obj >stream
x\Ks)CL gŕ,#@KfpieL4k 4L4H8{()M~C0UYbdW|# vE
G*9wH*sxbL%0GN+óŕa g' R7"0P0.wag(f# 1#p’ %~a:.C$7/ RI ch
=EO^V?WY{'(=&0irck cfArL70^&SVȭòòS ,D(``wcŤUm̰O;tt\Bbq)e{
`#nn`6$N!aS zˇ-0AX?DD 0VCpu|y* J ooᵃq ~R%H :}H]y~ 0'`3 4d Kb
5:v|8d:pdaY'LKi Ea z3m} :rKR4$,eiVY@O >c# 7.ZL'}(Z=1:f+ 85~g
.AuT(*C5 a =aa endstream endobj 171 0 obj > endobj 172 0 obj >stream x\K s{-[~0(
n fqnd!hwaIMOEn s3XfTΘ , 8i/[}[ſ[LaRo ~Ncwv hx
'e%Xhof|~-Ꮋ L m y#T, d^G, cZpḤ?z}yᵡ78}n|#ugE}6?Aən ;¶ a :nd4!2
,*g`5fl1arcq\8 OAk"?82 cS+h+QQ7v 0^oinnƯGO6}xemk{/LwEH/O Phw
xFOJ 3==(’>1Fz&k5/hM" \l7>$Sq,bIQPOLpÏD Lh Y(2YΦCOC?Gba=
W1x3e˜vmƤ`etub33`""qpXEÛq)"up* TK+FZ_&) endobj 175 0 obj >stream 9o?~\
04^:{Ng\OoÞo\}prD_OXj/McN8]tíYZsO?nm3˛~lA 0uWT/
!^`Yah.MB_Y9v rk1; ^&X#h w S/ ] ~ p[n{=rUhGwB60 ||D˛/Utj"ʜ`VT
}cП~fmK?|}0 aa[P$cghvd {_`"2z`VEq{Yp4]˛} FYM#8 "MT!꞉:
c`bf:@ʟŰH8UYn .`kO[0;wqn!Zg'}~
6'@c{e~gcom}byqq9Lt6e(UlGI9St8|˥V=W8/z=n*o?

\7^,u?-^~t1(x^zƬ$=#Hsφ]0m C5">>ʹ_&Q[UI XINpWˢ1}Q@hX2P lr :Pu$m}vr}#-p®GQ^8(@D D3D1w!vwYRYx@*ZU:"I? 2cK Sz45t.aYjt + "T\ bD:R~Q_n\#\SeFHH;yp7D8l$&KpXR \}pb)XDh.YVjFAN&q6,XG`9D,8 FQQ@ =Tç1oD"QN*\B=$ƐΨM;K[R4d6)? 1]2i)I[ Uo vwtm(] $xʕOhJѦ W8EjVngH Ac*cw,Mt´# Bu1\Rxg%'rb WmpC'Eid JN[`ş Nxf%m`,_se~o+%* C?{|R@DoytB22RR)

O ^UB?P%džNrb\jXMLBwJ5F,C]G0>Rk S& ,:R;aZIFn?VI"MR+Rœ0]v}B >ɟD%WKmReƆ7'@0*G3 vb"9R7%S 78ĽY@2u ',1eTfB0U-i@UtX6g#6$1đXN l4^t 02I/ 6d YV$)FlvQ4 {44\7g#VHd=;Mj KX+8S+#G7SVH+g>RI;SRGR':.F^ϛRm*jY6gj gr(}>*Y~3 V]bXH]]XaR&YY [iQ 6WBv.WI^RF]fĤ P2 NG4EC=e6qj,ω0]Tr8I/ q-jp>>SJr,?('O8Z>j,/} > endobj 178 0 obj >stream x]I9= `n4CS6``2dqJ DkgU4'Ҥɵ }w>!; ~]ss{[;L qy ƙk*n,?~$ ğeH@z `VL$1uIV4 %xv ;>vDw%6z` 8Xq̃_^ e.Vwp8vЙMT!ő: yŤůP@U,x'ɥ SXr =u68`p! Qj\8oILl5M-tj'>$J Brbj,3[ |QcEP h&X7 $Ņ=7ey.ur.zVuqu.v^ĂmYSJJ` `G !{T=Za,{]Mq+Ov VMJ dl+ RąihVN%P36x-NiH FC"!_XX.`k#O&kpd&jV; mt·L6zMx Ctv#QdiUycZPZi\ .#3$)Pt MGT,USm]5Z{+Bbfkw4 hX=gwh ç{88$,;kwbUdtKwe 97orzc|ʁ0%6{.a (\5(ScELxRoasEwdāNXSJ r' 6 ʺ6pEo > endobj 181 0 obj >stream x\[~_w,Y @ }|?qT~8Në[ϕV / /; P i$? Lal@Eu2X`93$%!/PYpoycq8)eHɷ w`DU^kI*IZBT(Ɒ9b>NP8M8wr ʋvws%;7og:]_E Sc[\ B X!a-8l`?]^%2# @Gwsqo/N9kLI93P 5 t>l~$BB0v+:tUxTJ l@}`kGPQt x ljr^f)qsм, *#Z&-u*Qz[`OA2w*&syV xP ɹx&7_54n4+%t%hb[H\xə$UeN$IhCx?s RHOw s^~xcB SgBEA[m5 VIK%` [$SF0fFr#?J1t X pJ"by T4s1B) Xt/cU f R;Q3"mw(x.%f 1eC2r_h||t3)qɵn TBGfzi7a] lѵOmYl\QZ;!q&tz +m{L6z mo B}5RskYg(k!uV,raWMXB+Üʸ]ZGy& -¼h $ b{X\6ZHW@tṬdiApy1 zCjY{+ T)2"J2IoJtqoT-Zl&765I yAnkǐ!elza`jLW>2VCe=sf-.Th"io+h$8 a_D'%E>Vb1SHRGMCr r\ɲa|yIo#jaN /S,+s'X-lIHJZ[ Rv ƀUnNB^AO-f-&F&hEM]n7Vk:1[F?Kl7X1zTLzx!^cwVK]jY(ǴIb x?K)Ju[^Û]z-F|.}7ÉxrfhdpyRC"ezzj5 r]pz,$`%_[_:2-|j5gaN~%Id|,GG*%@ }|ic3(. %¾/9AO$2(reLE>&Ǝ=v/bK bS!g+-v\ ].b&'Vc-]TeB0-"V2MJW)@$c~xV%).,]v cGilh-=r6S4^u)Bşv=R?ruC cXK"oo_k kk(aJF "Ht$z>H0T+:[Pk0@H# \/r3X@)2BhA;L] ɀVU^&z$?X]Ihdqn_)9! IH Qê(N7j?^@=1 endstream endobj 183 0 obj > endobj 184 0 obj >stream x\I,)r)x450| ~JBJUwaL) Ŧ/"pR0V|vL|Ou>2ϱ̃_;w F roAMjp:p*_~9MPvzXhNϏ ~/82TO'K>8aɲaP ~6 :l?qa|K_y?al2+rJ zp2.lW iű3SY:ysV;`3k0nx ;ú`B$.h ^`WO.q=G fsj t_MRbVV6xB_i6NTN9-Zäfuü `.|LILFo1 3P`-r2L7M[S^% r#E4P IjɀL)8rK(pNGç@%osZ9p˛ fw)GIrf G{ SS1ZXVaOeY"f{ūlAMT*&E|"GS?E_\}f!ŘDW8+C"G xYt!nT zS[S4Ra

\g]IZ^Dp lQ;**9QXD$)"iuY J&!0T)q.yUgDʀn9 hS~NC*
ɐE1Q9[-bX ϵN 4CdX`g " -gy4Ng/oTmr{0q ì+hZVRbCoKU{bY9^ZE
8+>+hE*]o7|\lϖ9|.a`Lb)R 5,Ÿa> O} TOg9;b+jAF^[z7$eyYhd2
ꟷF, 1KCV/ẆAf7#V#Y@!"G*? L0\op(n}j¯{eb%t)ϗ CḶ$` I 5tmFǐrq
$W¡7h~@ė,5;8j v[NJ=SDWsTf H5bIA1%ʒ 8$9@~P_rB@r:Fr ')
lJH"?KpQJVR_\|ĩ5%Yl A'*hrg @ V8"eC?w-6h.kl&c*KMO?>RR,*
'M*ʅ(-a(e}g+Fe+@J;W0L n2? DT;91[e/"o;aMl=i%:>pMt?K:.G"E=,`E+9e*_ ~
@o Cn@ |Uan` AWlO}q',*- >0KUrHqp EVKB2]gfOQy%GppM Y+?=Q-3y
)l~9H08PK+auR_NCZSS](YRlAh·p$-AKOl(xNo;ɬL/-0.sK~ŧ5fLUTc
E]w&p5!gWmh ,'dn !0)5r-\BKW=s
En~hGke$,]k'][{ȝ&XyzqlŌ)H_p]+ySvUDgQk&mUxD '8_Ck)
p%oWXU -Û!;ꓖT*e+ M3H4m^1%5MDBZu?R/ks~S`p1d @đYTMh}
#Klrd| J] n_/tU.3)N9Wÿx&2_ 4ZnbѣİZ~ieP#/ endstream endobj 186 0 obj
> endobj 187 0 obj >stream x\Ks`V#|s)N&ė|HWZZ{U]]WOw3ht7c
/b.~.^n/e}h'b6d7 Jw*^~`eh/Mnto?K"?Vh?7!{:so ^ o ʒ]
6d+Z_)ҽe~\0o{_AR%n]Aw_`z Ǵ@e6|m]` MZ?|Q`iK'{8XBd
ob;F5;b:mOV3q"{pW(}2 UvwGdcs_q] AS~^B`P IfG`KL^3Ho 9#v
"%: ` yƀ)!kFgY d1)ran[gQ(aF>w:1{H3g bi,Gt0t(V|%äʊ 9"
^Ab J AB >Q.;P b`63uOPTYxhH-#L5h n~iwTyt7XcS˅"H,Q*g(!H-
GbṣdpC)P=p9ʁB L$ j ,HgTq m>d'{HdFo0l·uZT [k?aĨ0V
MT:+h1H,n i U^iF$6 *I-T =NL#@q-Lme{J a9& %xKmD) 1 -PG=O,0IT]0
K6d>>A`Sӯdqlyg Cx*k8H Ub#gW cW!GJƘ.Bs\Y,\ozb Q
P!YI>0r"j"i 'NДK-+`bW8/)EṬ %HS| cb% Uygk7_ Q]E^d,THҁWP*]
G~*\G8 xFaRM=E$ f;U %4="6~sj{NFpBPI14QVld:D+]W87o
eNvvp:vhE_T-saW:CG) 9u>i\c*RFt 6x8$nIW[%&ky^poYi]!$rfDjИ6,A
fʁN?{Aժ;}k?xX|B n$$mIQ mi~?`xḰITyKpZ- LZ. [|^Qs2$&v 0]=f SjwPI\^
~^f=5 H1y=.Yêy&FXPH]Pb|__G IVn rsU/`CT.Q6q=\
_\AZX{ylLipM)nşx\upQWj`\ l#h.4ˢS'izoh =L"DZ]\Ҳeqr W; lZ̨E(6*`
4s*}BX2/*#h*O Zt5b U (c19e#}©d B3U SQ.VsY |ZZ) IF4
Lj_GRl9McsXAK9{1U2Ʀf%5
^[*}$U9ѣ.KrU>nE?c$36@>Jdu`_,/xōfωZ?^ endstream endobj 189 0 obj
> endobj 190 0 obj >stream x\Ksuć^
Sb0K~(E313"U,Lz.Ui5`*~¸#;_ser;mEl/s]me{Nz_.?m/(qLNbut_._//}p 0g{o?>
B/}o[fh;?WDzn_|y{ l {2*t ;'= [7ΛW9X l ! 3lO%p_[NU
`)/tSx?12Mm?!oy[][.x:? e|8/ _Uvpg>, ler>UA kzba79?ɣy$~ 0djєN~@ D
>¸m ʁ2ËF|Nz-TdpryDd T%g Koy}eF# Fx~&nyʿo:jˇ 5(>ҤZ]eu; 4 *t Qb!
$o&VRɛ 5GL;ɴV4wQBR{ KFyH xM5 Zy$CO0K ,Qk 64?;U"ə I}CFdx
u{h!{ `axe -dS"|;@DZ%Xgɣ Fy0 l %pMnh>g5r XbuEVİ/HADH?A$ r~u@
5Ho'udL%! AmIs W L"` 8w]-3OQ(3by"t8 YY,}^F\ GEG% JıHoH!-
U@G 8(\].cyj B R:?$ơ{aG.)5_"›;9k9)PTWzvVsO"wuR4# I{FXr
)5q~-:C2 $/$b_ʜ|IHgbMu1Z +G 39"%z/xdCOɔ!M3N\-5R D ¸cSm[.UQw
up[gẊ'J>GoV`M!U2@9c^bB 3:* ɟU! n"2 D@~ }.ÀOH /m Plz(+W>îP^l2 H

,3O=Ţy6 !d*ps$R J6gG T0Pc-Z sN +c4Wж"r .+2M Yz{. $02^r'NgxQ"KG !| 8,c,idC0;L\ hgi 7y.+/5- Qlk)J9 J(nAyRYnDʟEq8h0(2t+B(3"U9X[/tN$nX4{ТИ~"%'\ G|@zj[=. _ D 0X=}m=Wp APʒ?oE>ά7*FK\ T,NNlD ZAA;: " m >d"TU жtq|F·L endstream endobj 192 0 obj > endobj 193 0 obj >stream x\I4J)50||swJJM< RglQ

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.